

"Trebuie să creștem de două-trei ori capacitatea de absorbție, față de ritmul anual actual de 2,5 miliarde euro"

21 octombrie 2020

Ioan Marcel Boloș

Planul Național de Recuperare și Reziliență (PNRR), pentru care avem alocate 30,4 miliarde euro, va fi lansat în dezbatere publică în 5 noiembrie, a declarat Ioan Marcel Boloș, ministrul Fondurilor Europene. Domnia sa a precizat că lucrurile sunt diferite cu privire la acest plan, deoarece fiecare stat membru trebuie să respecte câteva cerințe de bază, iar documentul trebuie să aibă două componente: reformă și investiții.

"Dacă vrem să face investiții în domeniul transporturilor va trebui să propunem reforme în domeniul transporturilor. Dacă vrem să investim în domeniul sănătății, va trebui să

propunem reformă în sănătate. Cerințele de bază sunt reforme și investiții, iar apoi intervin condiționalitățile legate de investiții: tranziție verde, adică investițiile propuse să fie în acord cu regula economiei verzi promovată de Uniunea Europeană și digitalizarea - adică investițiile propuse să aibă componenta de inteligență artificială.

De exemplu la proiectele privind rețeaua de apă, trebuie să punem contoare inteligente de măsurare volume și debite. La proiectele pe infrastructura de transport, trebuie să avem sisteme informatice de gestionare și dirijare a traficului", a explicat ministrul Marcel Boloș.

În privința structurii investițiilor, ministrul de resort a arătat că PNRR este structurat pe trei domenii mari. Primul este cel legat de infrastructura de transport, unde trebuie să respectăm cerințele privind transportul verde și digitalizarea.

"De aceea, trebuie să ne orientăm cât mai mult pe transportul pe calea ferată, transportul cu metroul, pe achiziția de material rulant. Bugetul este unul ambițios, de 9,2 miliarde euro, bani adăugați la cele 8,9 miliarde euro din politica de coeziune, ceea ce ne duce la un buget total de 18 miliarde euro pentru politica de transport", a spus Marcel Boloș.

Al doilea domeniu al PNRR este legat de schimbările climatice, unde proiectele propuse vor avea efect direct asupra agriculturii din țara noastră.

"Discutăm despre sistemele de irigații, care vor sprijini acest domeniu important, agricultura. Apoi avem amenajări de desecări, drenări pentru a combate riscul de mlăștinare și a face terenurile agricole predispuse pentru culturi și redare circuitului lor firesc. Avem măsuri pentru combaterea eroziunii solului - vorbim despre 3 milioane de hectare, pentru care vom aloca 6,5 miliarde euro. Combaterea eroziunii solului este mărgăritarul PNRR, pentru că discutăm de potențialul agricol al Românie și de sprijinul pe care urmează să îl oferim domeniului agricol prin implementarea acestui proiect care va avea, printre beneficii, refacerea ecosistemelor verzi și impactul benefic asupra mediului înconjurător", a afirmat ministrul Fondurilor Europene.

Al treilea pilon al PNRR este legat de mediul de afaceri, iar bugetul propus este de 4 miliarde euro. Ministrul de resort a precizat că, până acum, România a avut 1,3 miliarde euro alocați pentru mediul de afaceri, iar de această dată bugetul propus se triplează și are în vedere domeniile agro-alimentar, construcțiilor, întreprinderile mari, turismul și investițiile pe care le fac IMM-urile în activele fixe moderne în automatizări și robotizări. Domnia sa a menționat că vorbim despre un domeniu care este generator de locuri de muncă și duce spre atragerea de investiții, lucru care în momentul de față este vital, crucial pentru România.

"Din punctul nostru de vedere, PNRR se pliază foarte bine pe nevoile pe care România le are, dar rămâne un semn de întrebare legat de capacitatea de implementare a proiectelor. Aici sunt câteva lucruri pe care le avem în vedere. La capitolul reforme, o măsură de reformă orizontală este legată de consolidarea capacității de implementare a proiectelor. Iar acest lucru se poate face prin descentralizare. Ce înseamnă acest lucru? Pornind de la proiectele de infrastructură de transport, CNAIR trebuie să rămână doar cu proiectele mari - autostrăzi, drumuri expres, iar variantele ocolitoare vor pleca spre zona de autorități locale. Lucrăm la integrarea în sistemul de implementare a proiectelor a câtor mai mulți beneficiari pentru a renunța la starea de monopol natural pe care o avem în zona proiectelor de mare infrastructură", a declarat ministrul Marcel Boloș.

Devansarea negocierilor cu Comisia Europeană înseamnă timp mai mare pentru implementarea proiectelor

Domnia sa a menționat că în domeniul sănătății a avut în această perioadă o experiență mai puțin plăcută privind partea de digitalizare, dar experiența a demonstrat că dacă decizia este transferată către spitale proiectele respective pot fi implementate mai ușor și în număr cât mai mare.

Ministrul de resort a precizat că pentru succesul PNRR este absolut necesară devansarea negocierilor cu Comisia Europeană pe politica de coeziune și pe facilitatea de recuperare și reziliere, iar Guvernul a trimis documentele strategice pentru a avea accesul la fonduri înainte de începerea perioadei de programare și a câștiga timp în favoarea implementării proiectelor.

În paralel, pe plan intern, Guvernul a avansat fonduri pentru pregătirea proiectelor, pentru studiile de fezabilitate a proiectelor de infrastructură. Ministrul Marcel Boloș a precizat că rezultatele încep să apară, dar e foarte greu, deoarece moștenim un sistem de fonduri extrem de birocratizat, de stufos, de rigid, și este greu să fie schimbată rapid mentalitatea funcționarilor care se ocupă de proiectele respective, să fie debirocratizată această activitate pentru a ajunge la performanțele așteptate de toată lumea.

Ministrul Fondurilor Europene a atras atenția că în perioada 2021-2027 va trebui să ne mișcăm rapid pentru a nu pierde o parte din fondurile alocate.

"În Ministerul Fondurilor Europene, ritmul anual de absorbție a fondurilor, în jur de 2,5 miliarde euro pe an, a fost considerat unul bun, dar în perioada următoare acest lucru va trebuie să rămână istorie. Trebuie să creștem de două-trei ori capacitatea de absorbție astfel încât să putem face față la bugetul imens pe care îl avem alocat. Condițiile privind

accesarea fondurilor pe facilitatea de recuperare și reziliență sunt cam dure: avem un prim termen de încheiere a contractelor - 31 decembrie 2022 și un termen de implementare a proiectelor - 30 iunie 2026. Trebuie să fim pragmatici, iar orientarea trebuie să fie pentru pregătirea de proiecte. Putem să negociem un document elaborat cu Comisia, dar dacă vor lipsi proiectele de acordare a fondurilor va fi un demers care ne va duce pe o singură direcție: a pierderii banilor. Banii se repartizează către statele harnice care sunt extrem de aplicate", a spus Marcel Boloș.

Capacitate de absorbție depinde de implicarea tuturor factorilor de decizie și beneficiarilor

Domnia sa arată că țara noastră are un specific al nevoilor, diferit de celelalte state membre ale Uniunii Europene care pot investi în energie verde și digitalizare. Conform ministrului de resort, România are nevoie de infrastructură de transport, de rețele de apă, de canalizare, proiecte care nu sunt simplu de implementat, spre deosebire de proiectele pe energia verde și digitalizare.

"Legat de partea de absorbție și simulare despre care discutăm, să știți că anii care urmează din perspectiva politicii de coeziune sunt foarte grei. Începând din 2021, se vor suprapune trei lucruri mari în domeniul fondurilor europene. În primul rând este vorba despre aplicarea regulii n+3 pentru fondurile alocate în exercițiul financiar multianual 2014-2020, unde bugetele sunt foarte mari. Una este să faci simularea pentru proiectele de transport și rețelele de apă și canalizare care merg mai încet, au un ritm de implementare în care este o curbă mai aplatizată la mijloc și e un procent mai mic de realizare. Aceste proiecte merg într-un ritm ușor lent și cu problemele de rigoare în implementare. Alt tip de proiecte e legat de mediul de afaceri, unde nu sunt problemele de absorbție și unde perioada de implementare este între unu și doi ani. Mai avem proiectele care țin de zona Programului Operațional Capital Uman (POCU), unde absorbția fondurilor este destul de ușor de controlat și rezultatele vor fi spectaculoase. Dar nu este suficient ca MFE să gândească strategia mare de absorbție a fondurilor, ci este nevoie și de implicarea tuturor pentru ca proiectele să fie implementate", a precizat Marcel Boloș.

Ministrul de resort a mai menționat că facilitatea de recuperare și reziliență (cu alocare de 30,4 miliarde euro) se adaugă politicii de coeziune (care are un buget alocat de 28,8 miliarde euro), politicii agricole comune (cu o alocare de 19,3 miliarde euro) și fondului pentru tranziție justă (unde alocarea pentru țara noastră este de 1,9 miliarde euro).

"Cifrele sunt frumoase, dar sunt provocatoare pentru România, deoarece de astă dată discutăm despre triplarea bugetelor și prin urmare despre măsuri pe care trebuie să le luăm pentru consolidarea capacității de implementare a proiectelor, pentru beneficiari și

pentru ministerele de linie care sunt chemate la acest efort comun pe care trebuie să îl facem ca să avem acces la aceste resurse. Iar pentru aceasta avem câteva documente strategice pe care trebuie să le elaborăm, o parte dintre acestea fiind deja trimise Comisiei Europene. Printre ele se numără și acordul de parteneriat pentru cele opt programe operaționale pe care le avem", a arătat ministrul Boloș.

Fonduri europene pentru modernizarea sistemului public de sănătate

Viitorul Program Operațional pentru Sănătate ar urma să fie finanțat cu 4,2 miliarde euro, la care se adaugă 1,2 miliarde euro pentru echipamentele medicale destinate crizei Covid și 1,8 miliarde euro cuprinși în Planul Național de Redresare și Reziliență.

"Suntem la un moment de răscruce pentru serviciul public de sănătate, iar cele 7 miliarde euro ar trebui să schimbe definitiv calitatea serviciului medical. Am propus investiții inclusiv în zona de resurse umane și de îmbunătățire profesională a medicilor cu privire la folosirea noilor echipamente achiziționate. Cred că acest program trebuie dus la bun sfârșit fiindcă vorbim despre un serviciu de impact public major pentru România", a declarat Marcel Boloș.

Al doilea program operațional este axat pe combaterea sărăciei și va fi finanțat cu 4,2 miliarde euro. Beneficiari vor fi persoanele vârstnice, copiii și persoanele cu dizabilități, categorii sociale care vor fi sprijinite în vederea incluziunii și reintegrării sociale.

Un alt program privește educația și va fi finanțat cu 5,7 miliarde euro, în timp ce programul privind dezvoltare regională destinat comunităților locale, pentru care sunt alocați 13,6 miliarde euro, ar trebui să ducă la modernizarea masivă a localităților urbane din țara noastră și la schimbarea ireversibilă a standardelor de viață și locuit ale cetățenilor. Realizarea obiectivelor majore de dezvoltare regională va fi finanțată cu 8,2 miliarde euro, în timp ce pentru cercetare și inovare sunt alocați 2,1 miliarde euro.

În privința dezvoltării durabile, programul propus vizează îndeplinirea a două obiective specifice - infrastructura privind rețelele de apă și canalizare și infrastructura de energie, obiective pentru care sunt alocate 5,6 miliarde euro.

Unul dintre cele mai importante programe este Programul Operațional de Transport, proiectele de investiții urmând a primi o finanțare totală de 8,9 miliarde euro.

Sursa: <https://www.bursa.ro/>

